

MARCZIUS TIZENÖTÖDIKE.

Csütörtök

73. szám.

Pest, június 8. 1848

Nem kell táblabíró politika.

Előfizethetni Pesten, csak a kiadónál (a Beimelféle nyomdában, aldunasor Piáristák épülete) vidéken a k. postahivataloknál.

Előfizetési ár:

Julius elejétől kezdve félévre. Pesten házhozhozással 5 ft. Vidékre postán borítékban 6 ft.

Évnyegyedre Pesten 2 ft 30 kr. vidékre postán 3 ft 30 kr.

Egy hónapos előfizetést csak helyben, s a hónap első napjától számítva 1 forintjával fogadunk el.

Hirdetésektől egy háromszor hasábozott sorért, vagy annak helyéért 3 kr. pp. fizetetik.

Tegnap lapunkban hoszasban leirt ministerialis capitulatio a fővárosi körökben nagy elégedetlenséget szült.

A ministerium rendeletét mindenfelé, az ország integritása ellen elkövetett merénynek nevezik.

E kérdés ministeriumunk ellenében épen olyan forma vitákat foghat felidézni, mint Franciaországban Guizoték ellen a Pritchardféle kárpótlás

Szerkeztő!

Mit gondol ön a ránk következő nemzeti gyűlésről.

Valljon par hasard nem azt várja ön, hogy abban képviseltetve levén a nép is, az ugy tűnjék fel, mint ezen eszmének: magyar nemzet nyílt organuma.

Jaj önnek szerkeztő, ha azt hiszi. Az igaz nemzeti párt szörnyű minoritásban fog maradni.

És miért. Mert a kérdések, mellyekben a pártok egymástól különböznek nincsenek tisztába hozva. Az az jól értsen meg ön, nincsen vele tisztában a nagy közönség.

Egyet azonban a magyarnak első pillanatra át kellene látni, hogy tudni illik azon politica, melly dologkerülés és munka halasztáson alapszik, jóra nem vezethet.

A ministerium azon igyekszik, hogy mindent elsimítson. Szegény nemzetgyűlés, mennyi bámulni valód lesz, ha össze fogsz jönni.

A nép eddig arra volt teremtve, hogy szolgálja az urakat, már most arra fog használatni, hogy bámulja politikai bölcsességüket. Az utóbbi

valamivel könnyebb munka ugyan, de nincs benne köszönet.

Azt kellene a magyarnak első pillanatra látni, hogy a haza veszedelemben forog.

A ministerium ez iránt már a hivatalos harangokat is félreverte. E szó: a haza veszélyben van, szétterjedt az ország minden lakosa között.

Kérdjük tehát azokat, kik hallották, hogy a haza veszélyben van, tekintsenek szét, és látnak-e komoly készüléteket a veszély ellen?

A magyarnak az elsőből az utolsóig mindég fulében kellene zugni e szavaknak, a haza veszélyben van.

Annyi áll. E perczen nincs Európában egy ország sem annyira oly bizonyos veszélynek kitéve, mint Magyarország, és ugyan akkor sehol Európában oly kevés készület nem történik, mint nálunk.

A ministerek azzal biztatják magokat, hogy majd elmúlik minden. Ugy van megbiszem, hogy elmúlnék minden, ha a szomszéd nemzetek is olyan karszékben ülő, nagy pipáju, s kedves hasacskaikat simogató nép volna, mint mi vagyunk magyarok,

Azok nem nyughatnak bőrükben. De aztán van is mért viczkandozniok.

Először is például az orosz.

Miklós czárnak a többi között nem kell más, minthogy a nyáron nagyon unja magát, s eszébe jusson, hogy biz ő neki igen kellemes dolog volna, országát az adriai tengerig kiterjeszteni.

És ez minden perczen megtörténhetik. Egy reggel a táblabíró felkél, kávét hozat, felnyitja a Pesti Hirlapot s a lap homlokára hirtelenében oda nyomtatva látja:

Itt a muszka.

Akkor aztán mint II Lajos a királyi helytartó kiindulhat Budáról egy pár ezerrel, kiknek mint tegnap olvasám, nem sokára majd kaputjok is leend.

No már megint a muszkával ijesztget minket az a Marczius, így kiáltanak fel sokan.

Tekintetes nemzet, a politica a külföldi rányában nem vármegyei körlevél, mellyel mindent még a sáskákat is ellehet üzni.

A politikában az ingünk gallérának se higyjünk. —

És különösen, ha az oroszokról van szó, csak azt kell kérdeznünk. Érdekében áll-e az orosz-nak ezen elfoglalás? Ha igen, akkor mindenre el kell készülnünk.

Mig Austriával a régi viszonyban voltunk, a két kormány közt szövetség volt. Ezen. Austria ma már nem létezik.

És ha léteznék is, s ha köztük a papiron a legszorosb szövetség volna megírva, politikában csak egy elvet ismer e világ, mellyet a magyar paraszt így fejez ki: a ki bírja, az marja.

Azonban értsük meg egymást.

A muszkákkal ijesztgetés egy idő óta valóságos krampusz lett.

A sok beszéd után a dolog ugy látszik, levetkezte komolyságát.

Persze, mert némellyek azt hiszik, hogy az orosz háború csak ugy kezdődhetik, mint hajdan a törököké, midőn vagy kétszáz ezernyi sereg a határok mellett hirtelen megjelent.

Igy ijesztgetni a táblabírákat, nevetséges volna. Van annak könnyebb módja is. Példaul az ország szláv vidékein történjék egy kis feltámadás. Erre pedig elég vagy tizenkét orosz commissarius.

A magyar nemzet nagy fősvényen, s nagy bizakodással a magyarok istenében a lézsedék ellen sereget gyűjt.

Esküdni lehet rá előre, hogy hanyagságból s táblabíroságból sokkal kevesebb erővel, mint sem szükséges.

A sereg azonban tán mégis győzne, azonban egy idő mulva azt lehetend észre venni, hogy minden győzelemük mellett mi fagyunk, ők szaporodnak.

De hogy lehet ez? Földből fog az ellenség ellenünk támadni? Csak nem gomba a tót, hogy ugy szaporodjék.

De hát ha mégis az.

Ott van ős öreg apja a muszka, ez először a commissariusok által jó tanácscsal segitendi rokonait, későbbben pénzt küld nekik, ismét későbbben fegyvert és hadi szerezket, aztán elnézi, ha a szlávoknak segélyére szabad csapatok alakulnak, végre maga is kiáll a síkra, s akkor a táblabíró-publicum azt mondja: önnek igaza volt szerkeztő, de már későn!

Azt hiszi ön szerkeztő hogy ezek agy rémek.

Nem biz az. A muszka bolond volna ha nem így tenne. Mint ön sem tenne okosan, szerkeztő, ha önnek a jó isten egy dominiumot ugy könnyű szerrel oda adna, hogy ön az ajánlatot nagylelkűleg visszautasítaná.

Mert lássa szerkeztő, az orosz jobban tudja mi a szép, mi a jó és hasznos, mint a magyar.

Az orosz tudja azt, hogy szép dolog, ha a jeges tengertől az Adriaig minden szlávok ura, szép dolog, ha az ember egy parádé marschsal oly csinos országot elfoglal, mint a mienk.

Millyen jó lesz neki egy vén generalist a budai királyi lakba bekovártélyoztatni. Mi kedves lesz a lánchid, melly azon időben épen annyira lesz kész, hogy csak a gyönyörűséges formájú orosz felirást kell rá tenni.

Millyen kedve fog telni neki, ha nagy uraink kastélyait elajándékozhatja. Millyen kellemes mulatság lesz a pálinka szagu orosz tiszteteknek esetenként a mi Hollósi Kornéliánkat hallgatni.

De ez nem fog megtörténhetni, mondja ön.

Ki áll ellene?

Kérem önt szerető, ajánlja a következő so-
rokat az ország figyelmébe.

Minket senki sem védelmez meg. Ha quo casu
Austria védelmez meg, azt fogják nekünk mon-
dani, másodsor vagytok meghódítva. A francziák
és angolok nem ismernek minket. Egy pár hir-
lapi megemlékezés csak mesterkéltséget részvét.

A lengyelek ezerszer több sympathiát ger-
jesztenek a külföldön, de ugyan mire mennék
azzal, ha minket csak annyira fognak pártolni,
mint őket?

Tehát csak magunkban bízhatunk.

És ily körülmények között azt kell ki mon-
danunk. Európában egy nemzet sincs annyira ve-
szélyben mint mi — — — és mégis sehol a vil-
lagon elly kevés készüllet a veszély ellen, min
Magyarországon. —

Nagy Gedeon.

Bécs, jun. 8.

A ministeriumnak az illir ügyekbeni eljárása
valóban megfoghatatlan.

Jellacsics már báni méltósága első heteiben
hivatalától elmozdítást érdemelt volna, s a ma-
gyar törvényes kormány szüntelen simogató, s
midőn látta, hogy a simogató mit sem használ, s
a simogatót még egyszer oly vakmerő, mint az
előtt egyezkedni, concessiókat tenni kezdett, s pe-
dig concessiókat a józan okosság, és törvényeink
ellenére, s minden czélirányos haszon nélkül.

Az illir mozgalmat csak két szempontból le-
het tekinteni.

Vagy az egész nemzet küsd teljes független-
sége, önállósága kivívásáért, s Jellacsics egy szent
ügynek előharczósa.

Vagy csak egy töredék használja fel saját pis-
kos érdekei és nagyvágyása előmozdítására a
nemzetiség szent nevét, s Jellacsics egy pártát
bandita csapat áruló főnöke.

A két definitio közt közép nincsen.

Ha az első definitio állana, — mit a hallottak
és olvastak után senki erősíteni nem fog — meg-
vagyunk győződve, hogy a magyar nemzet kor-
mánya ez önállás utáni vágnak gátot nem vetne,
hanem azt mondaná: „ám lássátok, mire tudtok
magatok menni, mi erőszakkal tartani titeket
nem akarunk.“ És fogadom, hogy ha el válnának
egy fél év mulva visszavételükért folyamod-
nának.

De a dolog nem így áll, az illir mozgalmak a
második definitio alá tartoznak, s mihelyt ezt ki-
mondtuk, a mozgalmat indító, vezetői, fentartói:
zendülők, pártosok, kikkel nemcsak hogy egyez-
kedni, de még beszédbe eredni sem szabad a ma-
gyar kormánynak.

És mit tett a ministerium? Rendeleteit colum-
nariter bocsátja ki, egyik felén magyarul, másí-
kán horvátul, illirül, sőt in stricto sensu vett szerb
nyelven, és azt hiszi, hogy valami finom tapintatu
politikai chef d'oeuvre-t csinált.

Ez intézkedés pedig törvénytelen, haszon nél-
küli és káros.

Törvénytelen, mert a kapcsolt részekhez bo-
csátandó rendeletek nyelve — legközelebbi tör-
vényeink szerint is — a latin, de ez is csak bizo-

nyos évekig, míg a diplomaticai magyar nyelvet
szükség esetén meg lehet használni.

Tehát horvát vagy szerb nem lehetne törvé-
nyeink értelmében is; az pedig sajnos, hogy mi-
nisteriumunk ad legelőbb alkalmat, példát a tör-
vény meg nem tartására, de

Ha nem törvényes a tett, bár hasznot hajtó, si-
keres lenne.

Azt gondolja tán a ministerium, hogy azok,
kik törvényes latin szerkezetű rendeleteit el nem
fogadják, azt nyelve miatt nem fogadják el, s ha
szerbül lett volna szerkeztve, azt nyilt kezekkel
fogadták volna?

Csalódnak, hol a magyar ministerium ez or-
szág és kapcsolt részei kormányának elősmerte-
tett, ott rendeletei bár milly nyelven is felolvas-
tattak volna. Hol ellenben a magyar kormány el
nem ismertette, ott bármilly nyelvű rendelet iránti
engedelmességről csak álmodni is nevetséges.

De nem csak hasznot nem hajtott ez intézke-
dés, sőt feletté káros lehet és volt, mert általa
nemzetiségünk becsületes utoni terjedhetésének
egyik legbiztosabb ösvénye rontatott el, mert azt
csak nem fogja hinni a ministerium, hogy a hor-
vát s illyr azt, mit most kicsikart valaha, megnyir-
báltatni engedné; mihelyt pedig a rendeletek ne-
kik két nyelven iratnak meg, a magyar szöveg
csak holt betű leend, mellynek megértésére az
ördög sem fog gondolni soha is.

Bizony mondom, a ministerium vállain semmi
sem fog oly terhesen nehezkedni a nemzeti gyű-
lés bírószeke előtt, mint a törvénynek ily ha-
szon nélküli, sőt káros megszegése.

Fővárosunkban általános a méltatlankodás ezen
simogató politica irányában, melly azon derék
magyarérmű horvátokat is a legnagyobb com-
promissióba hozá, kik ügyünket magokévá tették, s
vagyonukat sőt életök bízóságát áldozák a ma-
gyar nemzetiségnek.

Ezek most — a ministerium czirogatási és
egyezkedési manipulatioja mellett — úgy állanak,
mint kik árulok voltak hazájok irányában, min-
hütlenek nemzetiségökhöz, s míg Jellacsics majd
kímossa magát ezek az ügynek fel fognak áldoz-
tatni. —

Ez így nem jól van. A játék már igen régóta
játsszatik asztal alatt. A ministeriumnak lehetetlen
nem ösmerni már a kártyákat, különben politicaja
több volna mint bűn.

Ha pedig ösmeri s Jellacsicsnak azon többször
ismételt mentegető állításai, hogy „ő magát kezei
közt levő felsőbb parancsokkal tudja bár melly
pillanatban is igazolni“ — még sem volnának
minden alap nélküliek, ha netán Sapeja gróf, Kolowráth,
Lajos hg. s még egy más hg. közti complottnak zagrabi
szálairól a ministeriumnak tudomása találna lenni —
minek mistificalja a nemzetet, miért nem fedi fel a
hamis játékot, hogy egy esapással vetnők véget ezen
diplomaticai paklirozásnak.

De bár mint álljon is a dolog, bármilly leve-
lek legyenek is Jellacsics kezei közt, egy áll: s
ez a bannak menthetetlen bűnössége, kinek bár-
kitől magyar ministeri ellenjegyzéstelen paran-
czokat venni bűn, s mihelyt e bűnösség consta-
tirozva van, minden egyezkedés, minden szük-
ségtelen és káros engedékenység irányában, a
legnagyobb tapintatlanságot, politicai járatlanságot
árul el.

Mi nem akartuk szavaikat a nemzeti gyűlé-
sre, mely a ministerium emelkezése ellen, de ügyünk
fránti szorongásunk a to-
vábbi halgatást lehetetlenné tévé.

Csernátoni.

Julinsi nemzetgyűlés.

A vidéki hírek nem jól biztatnak a képviselők
választása eránt.

Talán még most sem értették meg hivatásukat
a választók, vagy nem akarják megérteni? Nem
tudják, hogy kezükben van azon áldás, mellyet
hazánk a jövő nemzetgyűléstől vár? vagy azt hi-
szik már minden meg van, ezen nemzetgyűlés-
nek csak olyan országgyűlés féle időöltésnek,
paradézásnak kell lenni?

Talán bizon azokat a régi táblabírákat akar-
ják önök ide küldeni a nemzet nevében?

Héj, azon táblabírák eleget időztek és paradéz-
tak már a haza rovására.

De mi több, még a papoknak is engednek
imitt amott korteskedni a követválasztásra. Még
csak ez volt hátra. Hiszen tudják önök, hogy a
papság külön statut képez még mind e korig, s
így külön érdekei vannak; a nemzet gyűlésen
pedig csak nem lehet más érdekét képviselheti
mint a nemzetét!

S ugyan miocoda emberek azok az értelmiség
szerepvivői, kik a népet vezetik, rendeltetésüket
most fel nem fogják.

Ha részvétlenek vagy rossz szándékuak, akkor
minden híjába, úgy a nemzet önmagában hordja
átka tulajdon szívének vérében hordja a halál
mérget. De ezt fel nem lehet tenni a nemzet szí-
néről általában.

Nekik tudniok kell, mennyi szükségei vannak a
magyar hazának és árva nemzetének; mellynek
egyik testvére most került haza a szarmatés
nyomorából, — másik testvére pedig most fortör-
teti meg magát vértagadással! — mellynek jelene
és jövője ellen kívül és belül árulók és ellenségek
ármánykodnak; — mellynek a századokon át fo-
mulasztottakat most úgy szólván egyszerre és
rögtön kell teljesítenie, ha magát, mint europai
nemzet akarja mutatni és tekintetni.

Vagy nem ismerik talán hazánknak állását,
nem a szomszéd nemzetek viszonyait és helyzetét;
nincs képzeletük Europa jelen állásáról? akkor
nem érdemlik meg az értelmiség embereinek
tartatni. —

Azt hiszik, a ministerium a hazának, jelen áll-
lásában, minden szükségét fedezheti? s hogy a
nemzetnek már most nincs egyéb kötelessége,
mint összetett kezekkel várni a sült galambot,
mellyet a boldogság mámorában szendorgó tábla-
bírákból álló nemzetgyűlésnek szájába a ministe-
rium fogja bele röpíteni.

Azt hiszik, a ministerium támogatása abban
áll, hogy bizalom szavazással és küldöttségek há-
jalkodásával alkalmatlankodjunk neki, kinek min-
den perce drága, és tette vár.

A ministeriumnak nem bizalom-ivekkel hanem
tettekkel kell magát igazolnia. — s tettekre nem
küldöttségeknek, hanem a nemzetnek bizalmát kell
megnyernie. S ezek közt igen nagy a különbség;
akkora, mint a semmi és valami, mint az élet és
halál közt van.

A ministerium nem törvényhozó hatalom, pedig mily végtelen azoknak sora, miket a törvényhozás útján meggyerünk.

A nemzetgyűlés rendezése a felső tábla irányában, miről már szóltam. Magyarhonnak diplomatiái képviselőtése a szövetkezése.

Épségének a egységének helyreállítása, mi a horvát megyék által megszakasztott. A hadi erő. Az érdekek kiegyenlítése.

Törvények, törvénykezés, a megyék rendezése. Az egyházi rend. Hitelbank, ipar és közlekedés. A sajtótörvény. Népkepviselet, tisztújítás hiányai stb. — melyek egybekialtólag szólnak a nemzetnek, a meghaladásért esedeznek, mit a nemzetnek meg kell hallania, ha csak oly nagy fülét állítsanak, hogy törvénz bennök a hang.

A szabadságnak a egyenlőségnek megörülünk; azt hittük, már szabadságban van, mikor megkapunk árnyékát.

A szabadság és jogegyenlőség, mi együtt jár mint a test a lélekkel, mindenesetre két legnagyobb kincs a földnek; minden emberi jogoknak egyetemes forrása.

De még van e valóság, a biztosítva van e a hit kincs adnak?

Biztosítva ezek nem lehetnek másképp, mint az állam fegyveres ereje, a az állam szerkezet lehető tökéletessége által.

S talán ez már mind meg van?... Ezt hinni inkább vakság volna, mint vakmerőség.

A szabadság fő tényezője bizonyítva a szabadsajtó, a hogy ezzel hányadán vagyunk, csak a tudatlan nem tudja. És micsoda szabadság az, midőn én, bár mi jól kitanultam is mesterségemet, azt nem tudhatom, mert a czehek önkényes követeléseit teljesíteni nem áll tehetségemben, a a czehek mestereket kegyét és kedvezését megnyerem nincs szerepem. Mint legény pedig, mesterem zsarnokságát kénytelen vagyok tűrni, hogy éhen ne veszek; nem kívánhatja és követelheti mindenki, hogy éllemedrt csak munkáját végezni tartozzék, nem pedig zsarnokságot tűrni. Szabadság és zsarnokság! **Szabadság és világosság ölelkeztek!**

S ugyan micsoda egyenlőség az, midőn én mint diplomata, azért mivel 120. pengő forint házbért nem fizetek, vagy 800. p. frt. biztos jövedelmem ki nem mutathatok, és mint kézműves mester, azért, mivel most épen legént nem tartok; hozzá sem szólhatok bíráim választásához; ellenben mások, kik még a vizözön előtt néhány forintért polgárságot (!) vásároltak, vagy fekvő birtokkal álltak meg: székben és szabadon szavaznak és korteskodnak. Egyenlőség és vizözön előtti polgárjog!

Sokat lehetne még ezekről mondani, igen sokat, de figyelemzetésél ez uttal elég lesz. A nemzeti és papi kiváltságokról jövő alkalommal.

Herczeg.

A nemzeti gyűlés megnyitása közelég. A képviselők választása nem sokára megkezdetik.

A közelebbi nemzetgyűlés feladata rendkívül nagy: pénzt teremteni semmiből és hadsereget állítani elő pénz nélkül, a néhai nemesség táblabíráskodó czopffjait nyirogetni, a vérszemre kapott hajdani urbéres tulzott követeléseit deválvalni, őt felvilágosítani joga és tartozásai iránt ki-

fejteni a felelősségét s lehetségessé tenni függetlenségét a kormány; megkezdik meg annyiféle óriási kérdések, melyek felett áll a legnagyobb feladat, a nemzetgyűlés organisatiója.

Illy nagy és fontos munka várja a nemzet képviselőit: s illy nagy munkára azért férfiak kellene világos fejtek, elfogulatlanok, egyszerűek, de főként tisztakeblűek, kiknek politikai életük múltját nem feketíti be semmi mocskok.

Azért polgártársaim vigyazzatok és válasszatok meg emberéteket. Gondoljátok meg, hogy jövő életetek s unokátok életetek boldog vagy boldogtalansága képviselőitek kezében leend.

Ne hídjétek a tegnapi radicaloknak, másnapi liberalisoknak, kik azok szíveket tányérnyi korbáccsal fedik el, ne hídjétek a régi pecsovicoknak, kik most összehuzódtak, mint a virág, melly a kelő nap első sugarára oda van, de az éj első árnyalra ismét kitarja dögletés szaga helyhét.

Keressétek ki embereiteket a régi oppositio azon derék fiaiból, kiknek életük a burocracia nyomó hatalma alatt is olyan volt, hogy elveiken az óriási lépésekkel haladó időnek sem volt sok változtatni valója.

Válasszatok képviselőiteket az ifju radical pártból, melly megmutatá, hogy a practicus haza szeretetre nem kellene szükségeskép a 60 év bölcsesség fogai.

Küldjétek becsületes embereket, de nem annyira cosmopolitákat mint jó hazafiakat.

A világpolgárság igen szép dolog, hanem csak akkor ha saját ügyelmei tisztában vagyunk.

Halljuk, hogy a bukott rendszernek több embere akarnak követek lenni. Halljuk, hogy Apponyi, Ürményi ugyancsak dolgoznak megválasztatásaiukon.

Mi nem félünk semmi ellentől, az igaz ügy diadala annál fényesebb lesz, mentől erősebb leend a reactio erőlködése, a radical közvélemény annál hatalmasabb mentől nagyobb coripeussai fognak ülni a pariak padján a bukott rendszernek;

Mi tökéletesen egyetértünk Bezerédi István lelkes polgártársunkal, ki pár nap előtt a körben mondá, hogy a levegőbeni vivás, melly nem találkozik semmi ellen kardjával sokkal fraszább és haszonnélkülőbb, mintha csapásaink antagonistáinkat érik;

Csak azt szeretnők tudni, mellyik város, mellyik megye fogná nevet kitenni azon gyalázatnak, jo hírét azon szegénynek, melly rá háromolna, ha rola elmondhatnák, hogy Apponyi X. városból Desőfi Y. megyéből, Szécsen Z. vidékből választott el.

Tudni ohajtának, mellyik város vagy megye fogná magát, mint a reactio-fészket, az ellenfordalom házigazdáját, a pecsovicok herbergjét feltüntetni akarni.

Hisszük, hogy egyik sem a reményljük, hogy nem csalodunk.

Nincs is nekünk szükségünk amaz urakra. Leend a nemzetgyűlés szabadelvű emberei közt is üdvös vélemény különbség, leend jobb és baloldal, csakhogy jobbrul mint balrul-e honnak hü és állandó szeretetű fiai fognak ülni, kik a közanya szükségének fedezési eszközeit illető választásában különböző véleményűek lehetnek ugyan, de e vélemény különbség csak a tuláradó szerelem szülőltje leend.

Bár megvalljuk másfelől, hogy szeretnők látni azon pecsovic arczokat, mellyek elég szemtelen-

nek volnának nemzeti gyűlésünkbe feltökodni, ohajtának nézni, ha igaz e, hogy ezen emberek nem tudnak piralni? ha való e, hogy a Chameleon hétszer változtatja színét napjában?

Azért mi nem is szolítunk fel úteket polgártársak arra, hogy Apponyit és az aristocratishes Kramervolk-ot képviselőül ne választótok, csak arra kérünk választótok tiszta embereket, a ügyel-jetek városaitok és megyéitek jó hírnevére.

Csernátoni.

Tisztelt polgártárs!

Távollétem miatt mindeddig önnel megismerkedhetem, azonban f. év martius 15-től Pálfi Albertet ösmerőseim sorába helyezem, ex cantu persaepe noscitur avis.

Őn lapja jelenleg nagy népszerűséggel bír, ezt a kapás és a minister olvassa.

Fogadja be lapjaiban ezen észrevételeket, mellyek több millió honpolgár érdekét tolmácsolják.

Rövid idő előtt egy párbeszédnek auritus tanuja valék, melly e következő:

Mi baj ért téged Mihály, hogy illy gondolatokban elmerülve ballagsz, sápadt arczodon megelégedetlenségedet olvasók, mondá a földes ur.

M. Most jövök a bírőházból, hol az egész horlobági községnek gazdáit tanakodtunk azon commassatio-féle perünkről, mellyet a min Dávid nó-tárius jól emlékszik, a tettes vármegye consiliumra már két esztendő előtt felküldöm.

F. úr. No ez engem is érdekel, mert már csakugyan ideje lenne, hogy kellő mennyiségben a kiszabott competenziámat megkaphassam, de kitudja, minő szmponstból, és mikor veszik fel ezen rendezési perünket a felső helyen, de nincsen is ez a commassationális perünk többé a consiliumnál, hiszen a consiliumot a diæta már egészen leütötte.

M. Igy hát perünk talán aratásig jó végzéssel visszajön, ha már a consilium körmei alól kiszabadult, ej be jó lenne, ha Lethe melletti sikot öszi vetésnek felszánthatnók, most bizony jól kimivel-ném földemet, mert az urnak robotra nem járok.

F. úr. Felvilágosítlak barátom.

M. Ugyan kérem az urat.

F. úr. az utolsó országgyűlés X. t. cikk 2. §. tartalmánál fogva rendelkezik, miszerint olly tagosztályozási pernek, melly az új törvény kihirdetése alkalmával már be van ugyan fejezve, de ezen ítélet még felsőbb vizsgálatról vagy végrehajtástól függ, az illyen pörnek felsőbb vizsgálata most a királyi táblán történik.

M. Hát csak ott vagyunk a hol voltunk, hogy a szegény ember mindig későn ér oda, hol az igazságot osztogatják.

F. ur: Nem kell busulni ez az ügy az igazság miniszterre van bizva, egy szigoru de igazságszerető férfira, tán halottad is nevet Deák Ferenczre, és hiszem miszerint ösméretes igazságszeretetenél fogva az összefizetési perek rendes folyamát különösen szemelött tartandja.

M. Ej de már, hogy a fiskális ur kiitta magát e világból, majd ő fel ment volna közös költségen ezt a regulációt comendálni, én magam is ökemét néhány forintal szivesen segitettem volna.

F. ur Pár nap mulva én magam megyek Pest-

re, s ha bár 25. év óta ott nem voltam, a közjó érdekében ezt szívesen megteszem; mindjárt elmegyek, Deák Ferencz urhoz (mert most könnyebben szólhat az ember a miniszterrel, mint egy derangirozott mágnással) és megmondom neki, miniszter uram! a földes ur és a volt jobbágy közötti urbéri viszonyok mult országgyűlés óta még inkább aggasztóbbak lettek annyira, hogy azokat nem csak az egyes polgárok, hanem az egész községek érdekük miatt, az összesítési pereknek rendes tárgyalása s eldöntése által végképen tisztába hozni és mindenkinek járandóságát czélszerű s törvényszabta módon kihasítani kell.

A IX. t. cikk az urbéri szolgálatot megszüntetvén, ezáltal a földes urnak telkese iránti gondnoki s pártfogói kötelességeit megsemmisítette, s olly demarcationális lineát húzott, az egyéni egoismust oda nevette, hogy mindenki mentül előbb birtokát elkülöníteni és privatizálni akarja.

Higgye el miniszter ur, hogy a közös legelő és fajzás iránti surlódások sok vidéken annyira mentek, hogy itt a hatalmas földes ur volt jobbágyait tönkre hozni, ott a merész s zavargó község communisticus elveinél fogva a földes ur birtokát szétdarabolni törekszik. Az urbéri rendezési perekből, a mellyek ki tudja hol requiescálnak in pace, talán babiloni tornyot is lehetne építeni, már bizony az anathéma nagyon szigorú, melly a commasationalis pereket két hónap óta interdictio irrevisibilitatis afficialja — s hogy valóban már ideje lenne az összesítést urbéri perek bíráltságához látni.

De olvastam is a pesti Hirlapban egy urbéri osztály felállításáról, csak jó és practicus egyénekből álljon; a capite foetet piscis. Tétessék annak élére olly egyén, a ki hosszú évek során lelkiismeretesen ebben működve az előkerülendő implicált kérdéseket kellően tudandja megfejteni. — Ha így történik a dolog, akkor a mi rendezési perünk, hol már csak az excisio ratarum hátra van, nem sokára visszaérkezik.

M. Ép a minap a mint a sebesréti marhavásáron voltam, arról volt a szó, hogy ha ezekkel a regulációkkal valamit nem csinálnak, tehát vagy Eszantziát adnak sok vidékek, — vagy pedig más valamit fognak tenni.

Sapientia pauca. —

Szabó József.

(1)

Nyilatkozat.

A német „Oppositou“ 47-dik számában egy névtelen „jó keresztény“ egy a pesti barátok templomában áldozó-csütörtökön tartott prédikációról azt mondja, hogy a szónok türelmetlenséget prédikált, jelesül a zsidók ellen, s hogy a zsidókat minden időben az élő istentől elpártolt népnek, szóval elejétől semmirevalóknak bélyegezte.

A névtelen tudósító es egyszer aligha rosszul nem jár rágalmáért, már csak azért is, mert olly emberbe kapcsáskodott, ki feddhetetlen jelleménél s buzgóságánál fogva a pesti magyar kath. polgároknál köztisztelet és szeretetnek tárgya, kik mondott szónokukat nem engedendik illetlen megtámadások, s hazug rágalmakkal sárban hurczoltatni. Fölkérjük ezennel szónokunkat, hogy kérdéses prédikációját nyomtatásban közzé tegye, miszerint minden ember lássa, hogy az ellene emelt vád merő hazugság s gonoszlelkű rágalom, és hogy a névtelen rágalmazót, vagy pedig a nevezett lapnak szerkeztőjét a sajtó esküdtszéke elébe idéztesse.

Bizonyosságul ott leszünk.

Több pesti kath. polgár.

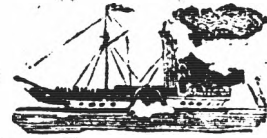
(41)

Hagy. közép-ponti vasut.

Naponkinti indulások 1848-dik Majus 20-tól Augusztus végeig.

A t. cz. utazók kéretnek, sziveskedjenek legalább egy negyed órával az elindulás előtt a pályaudvarban megjelenni.

Pestről Szolnok felé	személyvonat reggeli 6 órak.
„ „	tehervonat délbén 11 ó. 45 p.
„ „	személyvonat délután 2 ór
Szolnokból Pestre.	Tehervonat reggeli 3 óra
„ „	45 percz.
„ „	Személyvonat reggeli 6 óra
„ „	25 perczkor.
„ „	Személyvonat délután 2 óra
„ „	15 perczkor.
Pestről Vácze felé	reggel 6 óra 30 percz.
„ „	délután 2 óra 30 „
„ „	5 „ 30 „
Vácze felől Pest felé	reggel 8 órakor
„ „	délután 4 „
„ „	7 „

Gőzhajók járása

1848-ik évi május 1-jétől kezdve.

Pestről Bécsig naponkint, reggeli 8 órakor, kapcsolatban Győrrel.

Orsovára minden vasárnap, reggeli 5 órakor. Galacz és Konstantinápolyi kapcsolatban az oláh részen, és május 7- és 21-kén Odessával.

minden csütörtökön reggeli 5 órakor (minden 14 napokban egyesül Galacz és Konstantinápolyi a török részen).

E gőzösök megérkeznek Orsováról minden vasárnap reggeli 4 órakor, és minden csütörtökön délutáni órákban.

Tittellig minden kedden és pénteken reggeli 5 órakor, le- és fölfelé Eszéken át; a kedden elinduló gőzös Szegeddel kapcsolatban áll.

E gőzösök minden vasárnap és szerdán délutáni órákban Titteltől megérkeznek.

Vontatóhajók indulásai.

Pestről Bécsbe minden hétfőn és csütörtökön elindulnak; és minden szerdán és szombaton megérkeznek.

Orsovába minden kedden elindul, és minden szerdán megérkeznek.

Szolnokból Tokajra.

E gőzös-járás folyvást folytatattatik, ha semmi akadály nem lép közbe, minden csütörtökön Szolnokból Tokajra, minden vasárnap Tokajból Szolnokra.

Pest, május 1-jén 1848.

Az első cs. kir. szab. dunagőzkehajósági társaság főügynöke.

Megjelenik e lap **minden este** Előfizethetni e lapra Pesten a Beimel-féle nyomdában (Al-Dunator Piaristák épülete) és Emich Gusztáv könyvkereskedésében. — A vidéken a postahivataloknál. **EGYES SZÁM ÁRA 3 kr. pp.**